

1927. a. Tartu korteriuuringu andmete kokkuvõtted sisaldavad 16.526 „ehituskorteri“. Ent see arv on siiski veidi väiksem tõelisest arvust (16.715), sest mitte harva kas majaomanik või üürnikud on vastava suurusega korteri saamiseks ühendanud paar või rohkem korteri.

Uuringul polnud nende lahus arvestamine tehniliselt läbiviidav. Samuti on arvestusest välja jäänud andmete puudusel korteri kümme ja ühiselamuiks (nagu koolideks, internaatideks jne.) ning kõik täiel ulatusel äriks otstarbeks tarvitatud korterid. Osaliselt elamiseks kasustatavad korterid on küll arvestatud, kuid nii mitmetoaliste liigis, kui neid tegelikult peetakse. Seega pole Tartu korterite andmestik absoluutarvudes küll täielik, kuid suhtearvudena käsitlemiseks küllaldane.

Tubade arvult on Tartu korteristik kujunenud pisikorterite soetamise tähe all: arvates eluruumiks ka kööki, leiame Tartus ühetoalisi kortereid tervelt 47,4% ja kahetoalisi 20,6%; arvates neile juurde ka kolme- ja neljatoalised 19,7% määral, saame kokku nn. väikekortereid 87,7%. L.-Euroopa mõiste järgi keskmisi 5—6 ruumiga kortereid leidub vaid 8,4% ja suuri (alates 6 toa ja köögiga korteritega) härraskortereid ainult 3,9%.

KORTERITE KASUSTAMINE.

Eri asi on korterite antud koosseis, teine aga see, kuidas neid tegelikult kasustatakse elamiseks. Ühiskonna tarvitusmajanduse, seega ka korterite kasustajaks algühikuks on leibkond, olgu see kas sugulussuhteis seisvaist või võõraist ühiseks majapidamiseks kujunenud koondised, või koguni iseseisva majapidamisega üksikud isikud. Korralike elutingimuste seisukohast peab lugema normiks, et igal leibkonnal oleks omaette korter.

Arvestatud 16.526 korteris (arvestamata on jäetud mitmesugusel põhjusel 40 elanikega, 413 tühja ja 189 kokkusulatatud (fiktiiv-) korteri) leidis 21.192 leibkonda. Sellest järeldada, et Tartu vajab korteripuuduse lahendamiseks 4.666 uut korteri, oleks vahest ettevaatamatu. Seevastu aga väärrib tähelepanu korteri puuduse osutajana asjaolu, et mainitud 16.526 korteri olid tegelikult jaotatud — olgu kas majaperemeeste või üürnike poolt (allüürnike pidamise teel) — 18.920 omaette korteriks, mis on uuringul arvestatud iseseisvaina leibkonnakortereinä.

Kuid sellegi 14,5%, s. o. 2.394 leibkonna korteri hulgas võib olla ka sääraseid, mille pidajad-allüürnikud mõnesugusel põhjusel ei sooviksi soetada iseseisvat korteri.

Läbistiku ligi 20% Tartu kortereis elab enam kui üks leibkond. Koguni ühetoalises kortereis enam kui 12% juhtumil elab kaks ja rohkem leibkonda. Korteri suurenedes see % järjest kasvab, tõustes 8- ja enam-toalistes üle 50%. Alates juba 6-toaliste korteritega tuleb üle linna korteri kohta keskmiselt enam kui kaks leibkonda. 12 korteris alatisi elanikke polnud, vaid need olid pidajate kasustada ajutiselt linnasõidu puhul.

Raioonest on leibkondade keskmine arv läbistikku korteri kohta kõige suurem Toomi ja Raudtee-äärses raioonis, kõige väiksem Pärna, Ropka-Piiskopi ja Veeriku raioonis; kuid eriti silmas pidades väikesi